

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

В.І. Прушківський

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВС 11 Біржова діяльність

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки та управління

(назва інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма «Біржова діяльність» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит.
(назва спеціалізації)

„27” серпня 2019 року - 17 с.

Розробники: Набатова Ю.О., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від „27” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри Фінанси, банківська справа та страхування

_____ (С. В. Шарова)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ _____ ” _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від “25” вересня 2019 року № 22

«25» вересня 2019 року Голова (В.В. Корольков)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

“ _____ ” _____ 20__ року Керівник групи _____
(_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування</u> (Фінанси і кредит)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	4
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7	7
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4,43	Освітній ступень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		14	4
		Практичні, семінарські	
		14	2
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		62	84
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 31,11% до 68,89%

для заочної форми навчання - 6,66% до 93,34%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є формування системи знань та практичних навичок укладання біржових контрактів на міжнародних ф'ючерсних, фондових та валютних біржах з метою отримання доходів та хеджування цінових ризиків при здійсненні основної економічної діяльності.

Завдання: вивчення дисципліни «Біржова діяльність»: ознайомлення з узагальненим досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової діяльності України, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Біржова діяльність» є вивчення діяльності сучасних міжнародних ф'ючерсних бірж, методів котирування біржових цін на основні біржові товари та фінансові інструменти, опанування технологіями укладання біржових спекулятивних та хеджевих угод, системи маржової торгівлі, прийомами та методами фундаментального та технічного аналізу біржових цін та курсів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- зміст основних категорій дисципліни, її предмет, метод та задачі;
- еволюцію форм біржової торгівлі;
- тенденції, фактори і основні напрямки системи організації бірж;
- законодавча базу створення та механізм функціонування бірж;
- класифікацію бірж та їх основні характеристики;
- органи управління і структурні підрозділи товарних бірж;
- принципи і основні поняття біржової торгівлі;
- асортимент біржових товарів і принципи формування товарної системи біржових товарів;
- основні види біржових контрактів та їх характеристики.

Студенти повинні вміти:

- здійснювати пошук фінансової інформації та правильно її інтерпретувати;
- здійснювати відбір брокера; • організувати діяльність брокерської фірми;
- укладати біржові контракти;
- визначати результати біржової торгівлі

У результаті вивчення дисципліни «Біржова діяльність» студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

- здатність планувати та управляти часом; **ЗК03**

- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК05

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК08

- здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК11**

б) фахові компетентності:

**Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі
вивчення навчальної дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів
господарювання»**

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК04 Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК05 Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09 Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК10 Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК 11	Розуміння визначення біржової діяльності та засвоїти концептуальні основи специфіки організаційного ринку.
	Здатність до організації та здійснення рішень щодо вибору видів операцій біржової діяльності.
	Здатність обирати, обґрунтовувати та використовувати необхідні методи та інформаційні технології для збирання та аналізу щодо формування структури біржової діяльності та організації ведення біржових торгів.
	Здатність опанування методик використання технічного та фундаментального аналізу в біржовій справі .
	Здатність використовувати оцінювання ефективності посередницької діяльності
	Здатність виконувати розрахунки за опціонними операціями
	Здатність застосовувати методи аналізу взаємозв'язків між явищами відповідно до мети дослідження і наявної інформації, оцінювати ефекти впливу факторів на результат, що необхідно для прийняття оптимальних управлінських рішень
	Здатність аналізувати динаміку складних соціально-економічних явищ та здійснювати порівняльний аналіз щодо хеджування ризиків біржових операцій.
	Здатність до діагностики стану зовнішніх факторів впливу на фінансову ефективність ф'ючерсних операцій.
	Здатність використовувати методик обчислення та застосування прогнозних розрахунків для складання прогнозу біржових торгів за операціями .
	Здатність здійснювати вибіркові спостереження біржової діяльності щодо котирування цін в залежності від можливості їх подальшої оцінки та аналізу.

очікувані програмні **результати навчання:**

- здійснювати пошук фінансової інформації та правильно її інтерпретувати;
- здійснювати відбір брокера;

- організувати діяльність брокерської фірми;
- укладати біржові контракти;
- визначати результати біржової торгівлі.
-

3. Анотація навчальної дисципліни «Біржова діяльність»

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади біржової справи. Зміст та особливості функціонування біржової діяльності.

Тема 1. Суть біржі та її економічна природа.

Роль та місце біржі в економіці. Поняття терміну „біржа” та його значення. Суть біржі та її економічна природа. Поняття організованого ринку. Біржа - елемент ринку чистої конкуренції. Основні функції та характерні ознаки біржової торгівлі. Види бірж.

Тема 2. Сучасні міжнародні біржові ринки.

Суть ф'ючерсного контракту. Характеристика ф'ючерсного контракту. Типи біржових замовлень на укладання ф'ючерсних контрактів. Основні риси та функції ф'ючерсної торгівлі. Характеристика біржової мережі Заходу. Новітні тенденції на міжнародних біржових ринках.

Тема 3. Товарний ф'ючерсний контракт як інвестиційний.

Природа строкових складових (ф'ючерсних) товарних та фінансових ринків. Стан дослідження ф'ючерсних ринків в Україні. Еволюція розвитку основних економічних теорій ф'ючерсних ринків. Сучасні теорії міжнародних ф'ючерсних ринків

Тема 4. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів. Технічний аналіз ф'ючерсних цін.

Суть фундаментального аналізу. Методика фундаментального аналізу. Фундаментальний аналіз на сировинних ф'ючерсних ринках. Офіційне котирування біржових цін та курсів. Особливості здійснення фундаментального аналізу на фондових ринках. Основні методи оцінки інвестиційних якостей цінних паперів. Етапи фундаментального аналізу ф'ючерсних ринків.

Тема 5. Учасники біржових операцій. Організація біржових торгів.

Створення товарної біржі. Принципи організації. Засновники та члени бірж. Їх права та обов'язки. Категорії членства. Учасники біржових сесій. Дилери – трейдери. Брокери. Спекулянти, арбітражери, хеджери. Сутність і види брокерської діяльності. Функції брокерів. Правове регулювання брокерської діяльності. Основні документи біржових брокерів.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти біржової справи. Основні напрямки біржової діяльності. Хеджування цінкових та курсових ризиків.

Тема 6. Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами. Процедура поставки за біржовими контрактами.

Суть біржового клірингу. Кільцевий метод обліку біржових операцій. Історія становлення біржових клірингових установ. Особливості функціонування клірингових установ ф'ючерсних бірж. Функції заміщення кліринговою палатою сторін ф'ючерсного контракту. Маржа у ф'ючерській торгівлі. Забезпечення додаткових гарантій розрахункової установи. Гарантійний та додатковий фонди. Переваги клірингової установи при здійсненні розрахунків за біржовими контрактами.

Тема 7. Торгівля опціонами.

Суть опціонів та їх характеристика. Котирування опціонів. Товарні опціони. Часова та внутрішня вартість опціонів. Основні стратегії з товарними опціонами: вертикальні, горизонтальні, конверсійні, обернені, дельта – нейтральні. Опціони з фінансовими інструментами. Моделі оцінки опціонів.

Тема 8. Хеджування цінкових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі.

Суть та основні характеристики хеджування. Основні види хеджування. Досконале хеджування цінкових ризиків на ринках сільськогосподарської сировини. Здійснення хеджевих операцій з урахуванням реальних ситуацій на ринку. Особливості хеджування цінкових ризиків на ринку реальних товарів. Хеджування курсових ризиків фінансових інструментів.

9. Ф'ючерсні операції.

Суть та види фінансових ф'ючерсів. Методи котирування фінансових ф'ючерсів. Відсоткові фінансові ф'ючерси. Контракти на індекси фондових бірж. Ф'ючерсні контракти з валютою.

Тема 10. Перспективи становлення ф'ючерсних ринків в Україні.

Створення умов для становлення ф'ючерсних ринків сировини. Шляхи становлення ф'ючерсних ринків в Україні. Ф'ючерсні та опціонні контракти на Індекс українських акцій. Концепція організації біржового сільськогосподарського ринку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади біржової справи. Зміст та особливості функціонування біржової діяльності.												
Тема1. Суть біржі та її економічна природа.	8,2	1	1	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема2. Сучасні міжнародні біржові ринки	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема3. Товарний ф'ючерсний контракт як інвестиційний	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема4. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів. Технічний аналіз ф'ючерсних цін.	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема5. Учасники біржових операцій. Організація біржових торгів.	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Разом за змістовим модулем 1	45	7	7	-		31	45	2	1			42

Змістовий модуль 2. Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти біржової справи. Основні напрямки біржової діяльності. Хеджування цінкових та курсових ризиків.												
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема1. Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами. Процедура поставки за біржовими контрактами	8,2	1	1	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема2. Торгівля опціонами	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема3. Хеджування цінкових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі.	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема4. Ф'ючерсні операції.	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Тема5. Перспективи становлення ф'ючерсних ринків в Україні.	9,2	1,5	1,5	-		6,2	9	0,4	0,2			8,4
Разом за змістовим модулем 2	45	7	7	-		31	45	2	1			42
Усього годин	90	14	14	-		62	90	4	2	-		84

5. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття є одним з аудиторних видів робіт, спрямованих, насамперед, на розвиток навичок самостійної роботи при вивченні дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» з метою поглиблення і розширення знань в області використання статистичних методів і засобів аналізу в практичній діяльності підприємства.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання	1	0,2
2	Особливості фінансування суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу	1,5	0,2

3	Формування власного капіталу підприємства	1,5	0,2
4	Внутрішні джерела фінансування підприємства	1,5	0,2
5	Внутрішні джерела фінансування підприємства	1,5	0,2
6	Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами. Процедура поставки за біржовими контрактами	1	0,2
7	Торгівля опціонами	1,5	0,2
8	Хеджування цінових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі	1,5	0,2
9	Ф'ючерсні операції	1,5	0,2
10	Перспективи становлення ф'ючерсних ринків в Україні.	1,5	0,2
	Разом	14	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання	6,2	8,4
2	Особливості фінансування суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу	6,2	8,4
3	Формування власного капіталу підприємства	6,2	8,4
4	Внутрішні джерела фінансування підприємства	6,2	8,4
5	Внутрішні джерела фінансування підприємства	6,2	8,4
6	Кліринг та система розрахунків за біржовими угодами. Процедура поставки за біржовими контрактами	6,2	8,4
7	Торгівля опціонами	6,2	8,4
8	Хеджування цінових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі	6,2	8,4
9	Ф'ючерсні операції	6,2	8,4
10	Перспективи становлення ф'ючерсних ринків в Україні.	6,2	8,4
	Разом	62	84

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання реалізується у формі наскрізної практичної задачі, вирішення якої потребує успішного засвоєння змісту дисципліни «Біржова діяльність» та отримання навиків застосування набутих знань шляхом проведення певних розрахунків, обґрунтування проектів тощо.

Виконання індивідуального завдання є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Біржова діяльність».

10. Методи навчання

Навчальний процес у національному університеті «Запорізька політехніка» здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Біржова діяльність» деталізують такі програмні результати навчання:

Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). **ПР05**

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. **ПР10**

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. **ПР11**

Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. **ПР12**

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. **ПР18**

12.Засоби оцінювання

Контроль знань студентів з дисципліни «Біржова діяльність» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Біржова діяльність» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для студентів денної форми навчання засоби оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання студентом, виконання та захист індивідуальної роботи тощо. Проведення двох рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі заліку: тести, розв'язання задач.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Функції оптової торгівлі.
2. Форми оптової торгівлі та їх характеристика.
3. Характерні особливості біржової діяльності.
4. Коли і чому виникли біржі та охарактеризуйте основні історичні етапи їх розвитку.
5. Коли і чому була заснована Чиказька торгова біржа.
- 6.Охарактеризуйте структуру світового біржового обігу та опишіть територіальне розміщення бірж залежно від їх товарної спеціалізації.
7. Охарактеризуйте біржовий ринок США.
8. Охарактеризуйте біржі Великобританії, Франції та Японії.
9. Охарактеризуйте особливості формування національного біржового ринку.
- 10.Роль Одеської, Миколаївської та Київської бірж в розвитку вітчизняного біржового ринку. Характерні особливості та етапи розвитку цих бірж.
- 11.Дайте характеристику основних етапів розвитку біржової діяльності в незалежній Україні.
- 12.Які типи бірж, залежно від ступеня втручання держави в їх діяльність, ви знаєте. Дайте їм характеристику.
14. Регулювання біржової торгівлі в США.
- 15.Регулювання біржової діяльності в Україні.
16. Які ви знаєте законодавчо-правові документи, що регулюють цю діяльність.
17. Закон України “ Про товарні біржі”. Основні складові та їх коротка характеристика.
18. Якими правовими актами здійснюється оподаткування біржової діяльності.
19. Які Ви знаєте види податків що справляються з учасників товарного біржового ринку.
- 20.Охарактеризуйте світовий біржовий товарообіг та місце

сільськогосподарської продукції в ньому.

21. Етапи розвитку біржового аграрного ринку.
22. Концепція розвитку біржового ринку сільськогосподарської продукції.
23. Структура біржового ринку сільськогосподарської продукції.
24. Шляхи удосконалення і розвиток біржової торгівлі сільськогосподарською продукцією.
25. За якими ознаками класифікуються біржі.
26. Як поділяються біржі в залежності від виду біржового товару.
27. Біржа – класичний інститут ринкової економіки. Охарактеризуйте її з економічного, організаційного і юридичного аспектів.
28. Чим відрізняються універсальні біржі від спеціалізованих.
29. Що таке міжнародна біржа та її особливості.
30. Дайте визначення товарної біржі у відповідності до Закону України “Про товарну біржу”.
31. Дайте характеристику типової структури товарної біржі.
32. Назвіть основні і допоміжні функції товарної біржі.
33. Чи може біржа отримувати прибуток. Як і за рахунок чого.
34. Чим регламентується організація біржової торгівлі. Охарактеризуйте основні складові цього документу.
35. Біржовий товар, його визначення.
36. Основні вимоги до біржового товару.
37. Дайте характеристику основним класам біржових товарів.
38. Речовий біржовий товар та його групи і підгрупи.
39. Цінні папери – біржовий товар. Часові просторові та ринкові характеристики 40 Первинні і вторинні цінні папери.
41. Безпаперові або бездокументальні цінні папери.
- 42.3 чим пов’язаний перехід від паперової до безпаперової форми цінних паперів.
43. Біржовий товар – валюта. Що таке валютний курс.
44. Правила біржової торгівлі їх сутність та технологія прийняття.
45. Основні технологічно операції при здійсненні торгів на вітчизняних біржах.
46. Чим відрізняється технологія торгівлі на біржах реального товару від ф’ючерсних бірж.
47. Операційний зал біржі. Його функції та характеристика. 48 Що таке “крок ” в біржовій торгівлі.
49. Чому покупці не можуть називати нижчу ціну проти тої яка була уже названа в біржовій ямі.
50. Брокерська контора. Статус та організаційні форми.
51. Основні вимоги до організації роботи брокера.
52. Види брокерських угод.
53. Брокерське обслуговування за договором.
54. Брокерське обслуговування за договором-дорученням.
55. Види винагород брокера.
56. Що таке біржова угода. Дайте характеристику біржової угоди з економічного, організаційного, юридичного та етичного поглядів.

57. Які характерні ознаки для угод укладених на товарних біржах.
58. Які види біржових угод ви знаєте.
59. Спотова угода (контракт) – дайте визначення та характерні особливості і їх роль в становленні біржової торгівлі.
60. Форвардна угода (контракт) - дайте визначення, характерні особливості, недоліки відмінності від спотової угоди
61. Перерахуйте види форвардних угод та дайте їх характеристики.
62. Які види угод що заключаються на ф'ючерсному ринку ви знаєте. Дайте їх характеристики.
63. Види опціонів. Опціон на купівлю, продаж та подвійний опціон.
64. Основні відмінності між ф'ючерсною і форвардною угодами.
65. Поняття хеджування та його види.
66. Теорія хеджування та його переваги.
67. Роль і місце спекулянтів на ф'ючерсному ринку.
68. Яку роль відіграє спекулянт під час торгів в біржовій ямі.
69. Спекулянти “ведмеді” і “бики”, їх різниця і задачі.
70. Принципи формування цін на товарній біржі. Види біржових цін.
71. Структура елементів біржової ціни на товар
72. Види цінової політики і стратегія продавця на товарній біржі.
73. Суть і правила котирування цін.

13. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни «Біржова діяльність»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування під час рубіжного контролю	5	35
2 задачі під час рубіжного контролю	15	30
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовних модулів.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку

діяльності			
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Біржова діяльність» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
5. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни ««Біржова діяльність»» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. . Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
6. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи з дисципліни ««Біржова діяльність»» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування/ Укл. . Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
7. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Біржова діяльність»» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування/ Укл. Ю.О. Набатова. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.

15. Рекомендована література

Законодавча база

1. Господарський кодекс України із змінами та доповненнями № 2275-VIII від 06.02.2018 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Податковий кодекс України із змінами та доповненнями № 2530-VIII від 06.09.2018 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Цивільний кодекс України від 04.11.2018 р. № 2581-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» із змінами та доповненнями 01.10.2018, підстава 2258-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність від 18.12.2017, підстава - 2059-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
6. Закон України «Про товарну біржу» від 10.12.1991 із змінами та доповненнями від 06.11.2014, підстава - 1206-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>
7. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» № 2258-VIII від 21.12.2017, ВВР, 2018, № 9, ст.50.
8. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» редакція від 01.07.2018, підстава - 2210-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

Основна література

9. Біржова діяльність: Підручник за науковою редакцією О.М. Сохацької. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2014. 655с.
10. Garner C. A trader's first book on commodities: everything you need to know about futures and options trading before placing a trade. DeCarley Trading, LLC; ed. Edition, 2017. 246 p.
11. Shiller R. J. Irrational Exuberance 3rd edition. Princeton University Press; 3 edition, 2015. 392 p.
12. J. D. Schwager. Market Wizards, Updated: Interviews With Top Traders. Wiley, 2012. 512 p.
13. O'Neil W. J. How to Make Money in Stocks: A Winning System in Good Times and Bad, Fourth Edition. McGraw-Hill Education, 2009. 464 p.
14. Rogers J. Hot Commodities: How Anyone Can Invest Profitably in the World's Best Market. Random House Trade Paperbacks; Reprint edition, 2007. 272 p.
15. Крамаренко В. І., Холод Б. І., Воробйов Ю. Н., Дудар А. П., Кантур С. Ф. Біржова діяльність: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К. : ЦУЛ, 2003. 261с.
16. Степанов В.М., Пішеніна Т.І. Біржова діяльність: навч. посібн. для дистанційного навчання. Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна". Інститут дистанційного навчання. К.: Університет "Україна", 2007. 300с.
17. Зотов И.В., Успенко В.И. Биржевое дело: учебное пособие. Х.: Бурун Книга, 2005. 256 с.
18. Пепа Т.В. Біржова діяльність: навч. посібник. К.: Кондор, 2008. 540 с.
19. Фінансовий інжиніринг: навчальний посібник / О.М.Сохацька та ін. К.: Кондор, 2011. 660 с.
20. Сохацька О.М. Міжнародні ф'ючерсні ринки: теоретико – методологічні аспекти: монографія. Тернопіль: Карт-Бланш, 2002. 454с.
21. Берлач А. І. та ін. Організаційно-правові основи біржової діяльності: навч. Посібник. К.: Фенікс, 2000. 336 с.
22. Найман Е.Л. Малая энциклопедия трейдера. Альпина Бизнес Букс, 2018.

462с. 23. Мэрфи Д.Д. Технический анализ фьючерсных рынков: Теория и практика. Альпина Бизнес Букс, 2018. 610 с. 24. Вебер Д. Тайминг финансовых рынков. Омега-Л, 2010. 386 с.

16. Інформаційні ресурси

1. www.kmu.gov.ua -офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
2. www.rada.gov.ua—офіційний сайт Верховної Ради України.
3. www.minfin.gov.ua—офіційний сайт Міністерства фінансів України.
4. www.me.kmu.gov.ua—офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
5. www.sfs.gov.ua/—офіційний сайт Фіскальної служби України.
6. www.smisc.gov.ua—офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України.
7. www.dfr.gov.ua—офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
8. www.ukrstat.gov.ua—офіційний сайт Державного комітету статистики України.
9. www.fingazeta.com.ua —Фінансова газета (Міжнародний фінансовий тижневик).